

Stanowisko
Zarządu Związku Miast Polskich
w sprawie finansowania zadań zleconych

W ostatnim czasie Najwyższa Izba Kontroli opublikowała dwa ujednolicone teksty wystąpień pokontrolnych, dotyczące **dotacji na zadania zlecone JST**.

W wystąpieniu po kontroli w **Ministerstwie Finansów**¹ NIK stwierdza m.in., że „**proces standaryzacji obliczania dotacji celowej na obsługę spraw obywatelskich przeprowadzono nierzetelnie**” ponieważ „przy szacowaniu stawki roboczogodziny, uwzględnione zostały **jedynie koszty wynagrodzenia** pracowników realizujących zadania zlecone”. Zdaniem NIK, „**powyższy zestaw wydatków był niepełny, gdyż nie uwzględnił wydatków rzeczowych - bieżących i majątkowych, wydatków na odprawy i nagrody jubileuszowe, kosztów administracyjnych związanych z obsługą zadania.**” NIK podkreśla, że **rolą dotacji celowej jest pokrycie wszystkich wydatków, których poniesienie jest uzasadnione koniecznością realizacji zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego.** Dlatego też przyjęta metodologia powinna stanowić wynik rzetelnych analiz i pozwalać – zgodnie z wolą ustawodawcy - na pokrycie przez realizujących zadania zlecone wszystkich niezbędnych kosztów. **NIK zaleca ponowne zweryfikowanie i uzupełnienie metodologii** opracowanej przez Ministerstwo Finansów, w taki sposób, aby mogła ona stać się **narzędziem dla realizacji ustawowo uregulowanych zasad wydatkowania środków publicznych.**

W wystąpieniu po kontroli **województwa mazowieckiego**² NIK pisze, że: „stosowany w latach 2015-2016, a **wprowadzony w latach wcześniejszych**, faktyczny sposób finansowania zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego (JST) z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami (dalej zadania zlecone), w części **nie odpowiadał wymogom określonym w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych** (dalej ufp). W wyniku **tego JST nie otrzymywały środków niezbędnych do pełnego sfinansowania zadań.** Wobec braku rzetelnych obliczeń skala niedofinansowania nie jest znana.” NIK podkreśla, że „**działanie Wojewody było niezgodne z art. 129 ufp**”, w wyniku czego „**JST otrzymywały środki nieadekwatne do ponoszonych wydatków na zadania zlecone, dlatego dofinansowywały te zadania własnymi środkami, co ograniczało im możliwość finansowania zadań własnych.**” NIK wskazuje, że winę za ten stan rzeczy ponosi częściowo Ministerstwo Finansów, nie zapewniając wojewodzie odpowiednich środków na dotacje dla JST.

Wnioski Najwyższej Izby Kontroli potwierdzają postulaty samorządów, formułowane od wielu lat. Czas najwyższy, by te sprawy uregulować **sprawiedliwie (adekwatność) i przejrzysto (jawność)**. Oczekujemy ze strony Ministerstwa Finansów deklaracji **skorygowania sposobu kalkulowania środków na dotacje celowe na zadania zlecone, realizowane przez JST, jeszcze w tym roku**, niezależnie od dalszych działań systemowych. Pomocny może być system obliczania kosztów realizacji zadań, wypracowany przez Zespół Audytu Wewnętrzny Urzędu Miasta Krakowa.

Jednym z warunków elementarnej rzetelności jest natychmiastowa zmiana **dotychczasowych – nielegalnych w świetle opinii NIK – działań resortu finansów oraz RIO**, polegających na **wymuszaniu na JST ukrywania w sprawozdawczości finansowej środków wydawanych na zadania zlecone powyżej kwoty otrzymanej dotacji.**

Oczekujemy:

- 1) podjęcia tego tematu na najbliższym posiedzeniu Komisji Wspólnej Rządu i ST,
- 2) natychmiastowego wprowadzenia w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach/wydatkach kolumny 14 o treści „**dopłata do dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej ze środków własnych**”.

Przemyśl, 24 sierpnia 2017 r.

(-) Zygmunt Frankiewicz
Prezes Związku

¹ wystąpienie pokontrolne KBF.411.001.01.2015; 1/15/001, tekst ujednolicony

² wystąpienie pokontrolne KBF.410.009.01.2016; P/16/009, tekst ujednolicony